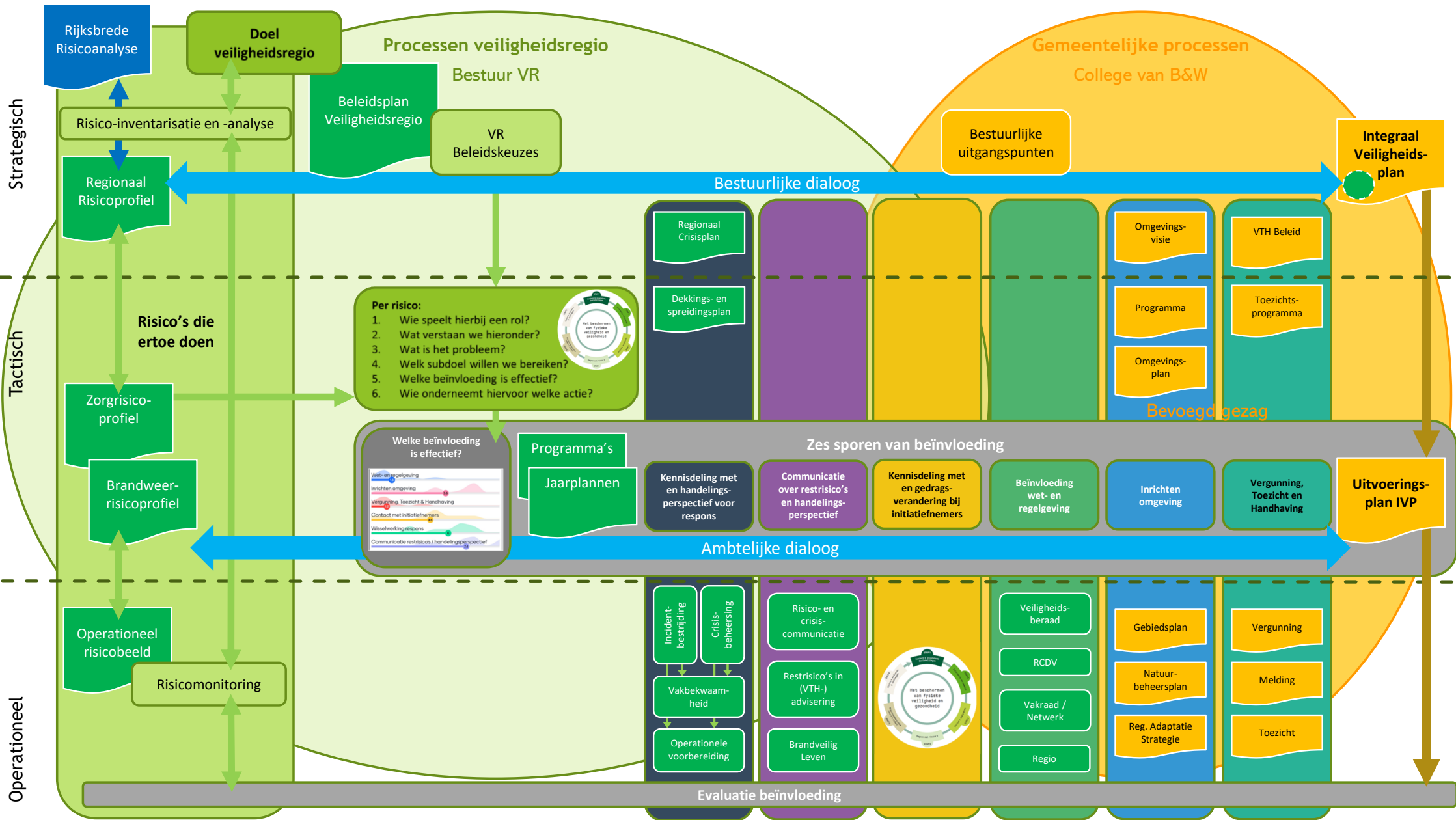

Het systeem van risicogericht werken

Programma Risicogerichtheid, 20 juni 2024

Leeswijzer

Deze infographic laat de (ideale) samenhang zien tussen verschillende beleidsprocessen, documenten en instrumenten voor risicogericht werken. Het gaat over de borging in beleid van de veiligheidsregio en van gemeenten. Het gaat niet over de volgorde van de organisatie van de VR-organisatie.

De infographic is ingedeeld in drie beleidsniveaus:

- Strategisch: langere termijn (4 jaar)
- Tactisch: Middellange termijn (1 jaar)
- Operationeel: Korte termijn (dag/week/maand)

Veiligheidsregio processen

De risico's die ertoe doen...

Doel veiligheidsregio (missie / visie) Waar de veiligheidsregio (VR) zich de komende jaren op gaat inzetten.

(Voorbeeld: 'een veilige fysieke leefomgeving')

Risico-inventarisatie en -analyse

Het doorlopend proces van het inventariseren en analyseren van de risico's, die een belemmering kunnen vormen bij het behalen van het doel. Dit gebeurt continu en leidt tot planvormen op de drie niveaus. Dit proces gaat twee kanten op, waardoor op de drie niveaus zowel het proces als de bijbehorende planvormen met elkaar zijn verbonden.

Risicomonitoring Het monitoren van de ontwikkeling van geïnventariseerde risico's. Deze monitoring maakt belangrijke ontwikkelingen (trendanalyses, incidentanalyses) zichtbaar.

Regionaal Risicoprofiel (RRP)

Wettelijk planfiguur (Wvr, art. 15); Weergave van de risico's in de veiligheidsregio op (middel)lange termijn.

Operationeel risicobeeld Geeft een actueel beeld van de dynamische risico's. Dit wordt onder andere binnen KCR2 en de regionale VIK's vormgegeven.

Zorgrisicoprofiel /

Brandweerrisicoprofiel Domeinspecifieke vertaling van het RRP.

Schetst een integraal beeld van de risico's binnen de domeinen van GHOR, respectievelijk brandweer.

Per risico Aan de hand van een aantal vragen wordt geanalyseerd hoe je het risico adequaat kunt beïnvloeden Dit leidt tot een integrale analyse van een risicovolle activiteit vanuit verschillende disciplines en een onderbouwing van de beoogde effectieve beïnvloeding ervan.

Het **Model Risicogericht werken** kan hierbij gebruikt worden als leidraad voor het te doorlopen proces. Zowel de setting waarin dit gebeurt de doorlooptijd en de uitkomst van het proces is afhankelijk van de opgave. **Welke beïnvloeding is effectief?** Resultaat van de integrale analyse is inzicht in de effectieve sporen om het risico te beïnvloeden.

Programma's / Jaarplannen De uitkomst van deze analyse en de effectieve beïnvloedingssporen leg je vast in de verschillende programma's en de jaarplannen in je regio.

Rijksbrede risicoanalyse Deze analyse, in opdracht van de NCTV, geeft een overzicht van dreigingen die de nationale veiligheid van het Koninkrijk der Nederlanden kunnen aantasten. Deze kan als startpunt dienen van de regionale risicoinventarisatie en -analyse, daarnaast kunnen de regionale analyses input leveren voor de rijksbrede risicoanalyse.

VR Beleidskeuzes De prioritering van de risico's en de keuze voor het beïnvloeden van die risico's.

Beleidsplan VR Wettelijk planfiguur (Wvr, art. 14); strategische kader voor de inspanningen van de veiligheidsregio, waarin de opbrengst van het RRP en de beleidskeuzes op basis daarvan worden vastgelegd.

Het systeem van risicogericht werken

Toelichting op de infographic - Zie www.risicogerichtwerken.nl voor meer achtergrondinformatie en onderliggende documenten.

Bestuurlijke / ambtelijke dialoog Zowel op strategisch als op tactisch niveau vindt er afstemming plaats over de risico's, de voorgestelde aanpak ervan, de beoogde impact en de inzet van instrumenten hierbij. De uitkomst hiervan wordt geborgd in de hiervoor bedoelde documenten.

...adequaate beïnvloeden

De zes sporen van beïnvloeding Dit model beschrijft meerdere manieren waarop op vanuit een integraal perspectief invloed uitgeoefend kan worden om een optimaal niveau van veiligheid gerealiseerd te krijgen. Ieder spoor kent hierbij z'n eigen instrumenten op verschillende beleidsniveaus.

Beïnvloeding wet- en regelgeving

(doel: het verhogen van de wettelijke ondergrens) Inspanning bij wet- of regelgever om de betreffende wet- of regelgeving of het beleid hierover te beïnvloeden.

Afhankelijk van onder andere het onderwerp vindt dit plaats in verschillende gremia.

Het beïnvloeden van wet- en regelgeving is op operationeel niveau gepositioneerd omdat het gaat hier gaat om de *daadwerkelijke uitvoering* van deze beïnvloeding, ondanks dat deze op landelijk niveau geschiedt, bijvoorbeeld vanuit het Veiligheidsberaad of Brandweer Nederland.

Kennisdeling met en gedragsverandering bij initiatiefnemers

(doel: vergroten van het bewustzijn over mate van brandveiligheid en de consequenties van keuzes) Het is belangrijker de dialoog rondom

de risico's van een activiteit te voeren met de initiatiefnemer of 'veroorzaker'. Op basis hiervan kan een bewuste afweging worden gemaakt van de risico's. Daarbij is ook oog voor de gevolgen van deze keuze en mogelijke maatregelen om de risico's te verkleinen.

Deze dialoog wordt gevoerd met individuele initiatiefnemers maar ook in netwerken of aan (gemeentelijke) overlegtafels.

Het **model Risicogericht werken** is ontwikkeld om aan dat gesprek structuur te geven.

Inrichten omgeving

(doel: het ruimtelijk scheiden van risicoveroorzakers en -dragers) Door advies te geven op het ontwerp en het gebruik van de leefomgeving kan invloed worden uitgeoefend op deze leefomgeving. Onder andere door participatie in processen rond een omgevingsvisie, omgevingsplan of bij andere ruimtelijke plannen en ontwikkelingen, zoals de Regionale Adaptatie Strategie of natuurbeheersplannen.

Kennisdeling met en handelingsperspectief voor respons

(doel: vertaling van kennis over risico's en (on)mogelijkheden van incidentbestrijding en crisisbeheersing bij het risico en van de gemaakte keuzes richting handelingsperspectief voor de respons)

Dit kan onder andere vertaald worden naar vakbekwaamheidsprogramma's en (multidisciplinaire) operationele voorbereiding.

Vergunning, Toezicht en Handhaving

(doel: het toetsen aan de wettelijke ondergrens) Wordt voldaan aan de ondergrens die gesteld is in wet- en regelgeving gericht op het risico wat je wilt beïnvloeden?

Dit gebeurt aan de hand van (het adviseren op) vergunningverlening, toezicht en waar van toepassing handhaving. De inbreng wordt tevens vertaald in VTH-beleidsplannen en VTH-uitvoeringsprogramma's. Hieronder valt onder andere ook de aanwijzing bedrijfsbrandwerven.

Communicatie over restrisico's en handelingsperspectief

(doel: communiceren aan risicodragers over de restrisico's en het handelingsperspectief) Niet alle risico's worden (volledig) afgedekt. Het is van belang eerlijk en transparant te communiceren over de restrisico's en het bijbehorende handelingsperspectief. Dit draagt bij aan de zelf- en samenredzaamheid van de maatschappij.

Dit vindt plaats via risicocommunicatie en (Brand)veilig Leven, maar kan ook op andere manieren zoals het onderbrengen van restrisico's en handelingsperspectieven in een VTH-advies, plaatsvinden.

Evaluatie beïnvloeding Het effect van de beïnvloeding en de hiervoor gebruikte instrumenten wordt geëvalueerd. Ook kan de impact van de beïnvloeding op het risico worden geëvalueerd. Deze evaluatie leidt tot een verbeterde wijze van beïnvloeding. En vormt daarmee de basis voor een cyclische verbetering van alle aspecten van de risico-inventarisatie en -analyse, beïnvloedingssporen, (borgings-) instrumenten en processen met alle betrokken partners.

Gemeentelijke processen

College van B&W In de Wvr (art. 10c) krijgt het bestuur van de veiligheidsregio de taak het college van B&W te adviseren over brandweerzorg. Deze adviestaak vormt het fundament onder Risicogericht werken.

Bevoegd gezag Het bestuursorgaan dat beslist over ruimtelijke plannen, vergunningen, meldingen en toezicht en handhaving daarop. Dit is vaak een gemeente (bv gemeenteraad of B&W), maar dit kan ook een andere organisatie zijn, zoals de provincie, defensie, waterschap.

Bestuur VR De burgemeesters van de gemeenten in de regio vormen het Algemeen Bestuur van de veiligheidsregio.

Niet nader benoemd De uitvoering van diverse taken kan bij afdelingen van het bevoegd gezag dan wel een externe partij zoals de omgevingsdienst liggen.

Bestuurlijke uitgangspunten Keuzes hebben consequenties. De gemeente legt vast welke uitgangspunten van belang zijn bij het maken van keuzes. Daarbij kunnen onderwerpen als: gemeentelijke solidariteit, risicoacceptatie, transparantie, prioritering en inzet van capaciteit en middelen een rol spelen.

Integraal Veiligheidsplan (IVP)

Afspraken, die voortvloeien uit het regionaal beleidsplan zouden ook gemeentelijk geborgd moeten worden in het Integraal

Veiligheidsplan (IVP) van de gemeente. In het IVP legt de gemeente immers haar ambities én inzet (van diverse betrokkenen) vast. Het biedt mogelijkheden de risico's - die ertoe doen- en de aanpak ervan te borgen in gemeentelijk beleid. Daarmee toont de gemeente commitment en ontstaat voor de veiligheidsregio de ruimte om de voorgestelde aanpak samen met de gemeente uit te voeren.

Hoofdstuk 4, 'Fysieke Veiligheid' van het **Kernbeleid Veiligheid 2021** (landelijke model) is dan het kader voor deze afspraken. We merken op dat de het IVP van de gemeente een breder plan is; vandaar het groene stipje in deze infographic.

Uitvoeringsplan IVP Op tactisch niveau kunnen de (samenwerkings-) afspraken worden geborgd in het Uitvoeringsplan IVP. Het is daarbij belangrijk dat steeds een goede vertaling wordt gemaakt naar de gemeentelijke context.

Veiligheidsregio's denken mee in het gemeentelijke beleid en mogelijkheden. De ambtenaar openbare orde en veiligheid is hierbij een belangrijke stakeholder, die kan helpen de vertaling tussen gemeente en veiligheidsregio te maken. Ook bij deze dialoog vormen het Regionaal Risicoprofiel, het Brandweerrisicoprofiel en Zorgrisicoprofiel opnieuw relevante instrumenten. Een vertaling van de risico's op gemeentelijk niveau kan hierin behulpzaam zijn.